

ШКОЛСКИЙ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. в. вр.

БРОЙ 28. У Новоме Саду, 28. юлиа 1859. **ГОД. II.**

Доброчинство Светогъ Отца Николая.

Нѣкій отличанъ и имуѣанъ човѣкъ у своіой старости пострада и осиромаша тако да ніе имао шта ести на чимъ се оденути. Онъ е имао три кѣри, али и оне нису нигдѣ могле добити посла да себи и Отцу свомъ зараде, и морале су с' нѣмъ заедно гладъ и сваку оскудицу трпити. У лютой той невољи помисли и Отаць и кѣри да е Богъ на нѣи веѣъ сасвимъ забравіо.

Светый Отаць Николай быо е тада іоштъ Свештеникъ. Онъ чуе у каквомъ се сиромаштву ова пострадаваща породица налази и хтеде іой помоѣи, али тако да то нитко недозна, ни они сами коима е онъ помоѣи науміо; еръ е онъ добро знао за оне рѣчи Іисуса Христа: „Кадъ милостивю давшъ, да ти недозна левица шта ти дае десница.“ И тако причека Св. Николай докъ ноѣъ ненаступи, па онда узме кесу с' новци, упути се куѣи, у коіой онай пострадаваща човѣкъ живяше, и крозь отвореный прозоръ баца кесу у собу, па онда брже болъ да га нитко невиди оде своіой куѣи натрагъ. Кадъ у ютру стараць устане и опази кесу с' новци врло се зачуди, аль се ніе могао селити одгудъ тай даръ. Новаца е толико у кеси было, да е стараць с' нѣима дуже времена живити, и најстарію свою кѣерьъ, кадъ іой се среѣа явила, лѣпо оправити могао.

Послѣ нѣкогъ времена нађе стараць едно ютро опетъ пуну кесу новаца у своіой соби. То га яко обрадуе, и онъ с' кѣрма своима захвали Богу на милости, и зажели знати, ко е тай добротворъ, преко кога му е Богъ већъ по другій путъ помогао. На скоро затымъ уда се срећно и друга кћи, и остане Отаць самъ са наймлађомъ кѣркомъ кодъ куће. Кадъ ал' Светый Николай и по трећій путъ ноћу дође на прозоръ и баци у старчеву собу кесу с' новци. Стараць осети, кадъ е новаць о сподъ собный звекнуо, пробуди се истрчи изъ себе, пође за Светымъ Николаемъ, сустигне га, и падне предъ нѣмъ на колѣна називаюћи га своимъ избавителѣмъ. Светцтелъ га подигне са землѣ, запрети му да никомъ неказуе за нѣговъ даръ, и посаветуе га, да кѣри свое учи да буду богобоязливѣ, и добродѣтельне, на онда га остави.

Б а н а т ъ.

(Една лекція изъ Географіе.)

(За учењ и читанѣ на карти.)

Банати звале су се све пограничне мађарске землѣ, којима су банови владали, и било ихъ е више; алъ су се све те Бановине илѣ Банати за време турски ратова изгубили, само е јошъ рвацкой краљвини нѣнѣ банъ остао, ма да се никадъ ние по нѣму Банатомъ звала; а овај нашъ тамѣшки Банатъ добио е име Баната текъ после пожаревачкогъ мира год. 1718. ма да никадъ бана имао ние.

Банатъ сачинява другу половину наше круновине; ограниченъ е источно и јужно Дунавомъ, западно Тисомъ, северно Моришомъ и одъ части ерделяскомъ планиномъ, коя Банатъ одъ Ерделя и одъ Мађарске оделюе.

Банатъ е само на источномъ краю бреговитъ; од Араде Винги, мимо Лугоша, Бузияша, Бирде, Жама, Вршца, Оравице, Белецркве и Паланке до Дунава; а западно е све една велика равница; која е у Потисию а особито у Подунавлю алъ и около Тамиша баровита, између Алибунара, Засенове, Паланке и Делиблата песковита, а свуда многимъ речицама поливена, зато и врло плодносна.

Найзнатније су реке: *Дунавъ*, кои се на ушћу Тисе Баната привата, пакъ мимо Борче и Панчева тече, где Тамишъ у себе прима, код манастира Войловице Вонявицу, кодъ Паланке Карашъ и Неру, после мимо манастира Базияша, мимо Молдаве, Свинише до старе Оршаве тече, гди Белуреку и Черну прима, и у Турску улази. *Моршишъ* вата Банатъ више Селчове и тече мимо Липове, Арада, манастира Бездина, Срб. Чанада и Деске, до више Сегедина, где се у Тису улива. *Тиса*, тече одъ Сегедина мимо Керестура, Канџике, Санади, Чоке, Падеа, Вранџва, Бечеа, Тараша, до изпод Перлеза и утиче у Дунавъ. Окромъ ове три граничне реке, знамените су јошъ и слѣдуюће: *Бегей* тече одъ Лунканя, мимо Фачета, Темишвара, Итебеа, Сенџурџа, В. Бечкерека и ниже Перлеза утиче у Тису. *Талишъ*, тече одъ Руске и Тргове мимо Слатине, Карансебеша где речицу Бистру прима, после тече мимо Лугоша и Медвеша, где две гране дае, одъ коихъ една мимо Жебеля и Чакове до Рудне тече, а друга мимо Парца, Рудне и Модоша, и прима изподъ Шуриана два већа потока у себе, и тече мимо Боке и Неузине у границицу, гди према Ботошу брзавски и вршачки каналъ у себе прима, и одатле мимо Орловата и Фаркаждиана, и мимо Олава Панчеву тече, где се у Дунавъ улива. *Брзава* тече одъ Решице мимо Бокшана и Дете, и код Канака тече каналомъ, кои одъ Денте почињ, кодъ Маргетице се са вршачкимъ каналомъ спая, и оба у-

дно кодъ Ботоша у Тамишъ сливаю. *Карашъ* тече одъ Брашове мимо Варадие, Суботице и кодъ Паланке се у Дунавъ слива. *Нера* тече с' брда Семеника мимо Прилипча, Саске, Кусића и Соколовца до Паланке, где се у Дунавъ излива. *Черна* тече с' границе ерделъске мимо Меадие и утиче кодъ Оршаве у Дунавъ. *Беларека* тече с' друге стране Меадие, и утиче кодъ Оршаве у Дунавъ. *Аранка* тече мимо Нађфалу, Срб. Сенпетра, Срб. Семиклоша, Валбана и спая се ниже Падча с' Тисомъ.

Банатъ су јошъ стари Римљани са њгове благе климе волели, и по њму некоја места населили; доцније су га Турци преотели и свега опустошили, док га ние год. 1716. славни Аустриски войвода принц Евгень Савойски одъ Турака отео и ослободио. С' почетка е имао савъ Банатъ милитарски уставъ, исто као што га данасъ само граница има. Царица Марија Терезија одцепи данашњи банатски провинцијалъ и даде га краљвској комори у коморско добро; она позове Нѣмце са Райне и Мозле, и изъ Швабске, пакъ ихъ овуда насели, кои земљу ову за кратко време обделаше и у цвѣтъ доведоше.

Банатъ е данасъ најбогатия земля аустрискога царства, и уобште една одъ најблагодословенихъ земляхъ европеки. Овде роди најлепша шеница и свака врста жита и варива, исто тако репица и дуванъ. Вина мањ рађа, алъ опетъ су на гласу вршачка и белоцркванска. Водене дивљачи има преизобилно. Реке су пуно рибе. У брдима има злата и сребра, особито бакра олова и гвожђа; алъ највеће е богатство угаль, коегъ у великимъ и дебелимъ таванима силно има, и одъ особите ваљности. Одъ рудњи извора највећма е на гласу старославна сумпорбана Меадия; алъ и гвоздена бана Бузиашъ.

У Банату се води велика трговина с' раномъ, коју

многи водени, суви и гвоздени путови и друмови по-
 мажу. Найглавни су друмови: одъ Темишвара преко
 Рекаша у Лугошъ, и одавде еданъ преко Фачета у
 Ердель; други преко Карансебеша и Меадие у Орша-
 ву на Дунавъ; а трећи преко Бокшана, Догначке, Ора-
 вице, Саски и Белойцркви. Еданъ друмъ води из Те-
 мишвара преко Жебеля Дете и Денте све мимо теле-
 графа у Вршацъ, и одавде еданъ Белойцркви и низъ
 Дунав мимо Молдаве Оршави, а други преко Алибу-
 нара Панчеву. Одъ Панчева води еданъ Ковину; дру-
 ги преко Борче Земуну; а трећи преко Црепав, Уз-
 дину, Перлезу и Бечкереку. Еданъ друмъ води из Те-
 мишвара преко Уйпеча, Модоша, и Сарче к' Перлезу
 иль Бечкереку, еданъ води изъ Темишвара преко Ча-
 тади у Комлошъ, и одавде еданъ преко Кикинде и Кар-
 лова у Бечей све мимо Телеграфа; а други одъ Ко-
 млоша преко Мокрина у Канъжу на Тису. Еданъ води
 изъ Темишвара преко М. Бечкерекка и Ловрина у В. Се-
 миклошъ, Бебу и Сегединъ; а еданъ изъ Темишвара у
 Моносторъ, и одавде еданъ у Арадъ, а други у Ли-
 пово. Гвоздени путъ води изъ Темишвара преко Дете,
 Вршца, Белецркве, Базияша на Дунавъ; а други одъ
 Темишвара преко Хацфелда и Кикинде, Мокрина и Оро-
 сламоша Сегедину на Тису и ове обе главне реке везуе
 Народа има у Банату до близу еданъ милионъ;
 на истоку су Власи иль Румунъи, на югу и западу Ср-
 би, на северу и средомъ измешано Срби са Власима
 Немцима и Маџарима. Црквомъ су поделѣни на две пра-
 вославне диецезе, темишвареску и вршачку са столи-
 цама епископа у Темишвару и Вршцу; едну римску
 чанадеску, са столицомъ епископа у Темишвару и едну
 униятеску, са столицомъ епископа у Лугошу. Полити-
 чно е поделѣнъ Банатъ провинциаломъ на три окружия:
 Темишвареско, Лугошко и В. Бечкеречко, а милициом на три
 регименте Панчевачку, Белоцркванску и Карансебешку.

Найзнатниа су места :

Темишваръ, столица гуверние цивилне и милитарне, главногъ суда, и главне земаљске финициалне управе, са римскомъ Семинариомъ и вишомъ гимназиомъ. *Арадъ* и *Липова* на Моришу, *Бузияшъ*, *Чаково* и *Вршацъ* са србскомъ и влашкомъ богословиомъ, немачком препарандиомъ и мањомъ реалномъ школомъ. Ово су све срезка места окружиа *Темишварскогъ*.

Лугошъ на Бегею са унијатскомъ нижомъ гимназиомъ, *Фачешъ*, *Бокшанъ* и *Оравица* главно рудокопља место. Ово су срезка места окружиа *Лугошкогъ*.

В. Бечкерекъ на Бегею, са римскомъ нижомъ гимназиомъ. *Бечей* и *Канџижа* на Тиси, *В. Семиклошъ* на Аранки, *В. Кикинда* са нижомъ реалномъ школомъ, *Модошъ* на Тамишу, *Хауфелдъ* и *Билешъ*, среска места окружиа *В. Бечкеречкогъ*.

Найглавниа су рударска места, окром *Оравице* и *Бокшана*, *Молдава*, на дунаву *Саска* на Нери, *Догичка* и *Решица*.

Одъ милитарски места најзнатниа су: *Панчево* са едномъ србскомъ граничарскомъ препарандиомъ и нижомъ реалномъ школомъ, штопъ панчевачке, *Белацрква*, са едномъ кадѣтскомъ школомъ, штопъ белоцркванске, и *Карансебешъ*, штопъ карансебешке регименте. Окромъ овихъ знаменита е *Оршава* на Дунаву, крайна точка аустрискогъ Дунава. —

Б у б е.

(Бдна лекција изъ нарав. историје.)

Зими е у полю све пусто и мирно; највише е тица отишло у топлие пределе, а све мањ животињице, муве, бубе, комарци, скакавци и пр., илъ су помрли или су се подъ земљу и по тонлиимъ рупама позавлачили.

 Алъ чим пролеће гране и топлие сунце осия, и опет цвече цветати почне, пакъ намъ се и тице поврате, онда се и све кое су живе остале муве и бубе изъ свои зимњи конака и рупа извуку, пакъ се у топлиемъ зраку пролећногъ сунца витлаю. Особито су бубице, кое намъ тада највише у очи упадаю. Онде вири една изподъ камена, онамо претрчи една преко стазе; онамо ихъ зупи весело читава рпа около младогъ лишѣа и гранчица по дрвлю; онамо ихъ гмиже или се витла друга рпа по води. Свуда, у води и у ваздуху, и поземљи виђамо ихъ читаве роеве. Највише их живе самце, и ако ихъ се одъ гдекой кадкадъ као н. пр. кокица (Maikäfer) велика гомила и читавъ облакъ деси, опетъ не живе оне никадъ у уређенимъ роевима као оно челе, комарци и кадкадъ скакавци, да свуда заедно иду и заедно еданъ посо раде, него в само невезана гомила, одкуда кад ко оће оде да се у другу помеша и опетъ кадъ оће изађе.

Колкогодъ намъ се у пролеће и у лето весело витланѣ неки бубица допада, опетъ ихъ има многе, на кое се и срдити морамо. Има буба, кое тако силну штету усевима и расадима и вођу почине, да све опустоше и гладъ людма причине, тако в кокица и нѣни црви.

Али бубе имаю и многе непријатељ и душмане особито међъ тицама кое ихъ ватаю и тамане. Сенице, детлићи, говедарке, врабци, чворци и многе друге тице све су то врло веште бубокрадице, а кртине и штакори траже бубнѣ и црве подъ земљомъ, пакъ их и туда тамане. Зато валя све ове бубо-мрзне животињице штедити и као наше чуваре и бранителѣ одъ буба сматрати.

Силне су бубе нами шкодљиве, алъ има ихъ и полезни.

Трчульци (die Laufkäfer) са дугачкимъ ногама, и

айдукаче (die Raubkäfer) са снажнимъ вилицама — полезне су тимъ што друге бубе и црве тамане.

Лешинаре (die Aaskäfer) и сви гундевалѣ полезне су бубе, што лешеве и ђубра еду и троше, и тако смрадъ одъ ваздуха одклоне. Међу њима има их неке врло знамените, којима се чисто чудити морамо. Тако е буба стрвокопа (der Todtengräber.) Кад нађе коју мању мртву животињицу, н. пр. миша, илѣ жабу и пр., она одма покупи свое друге пакъ онда све сложно мучесе да стрвину ту закопаю, и за чудо су при овомъ послу и постојане и веште. Са предњимъ ногама копаю и избацяю земљу изподъ мрцине, докъ ова сасвим неупадне у земљу, а кадъ е доста дубоко, онда га као и другог мртца земљомъ покрию, докъ сасвимъ незатрпаю, то су дакле праве гробаре бубе. Алѣ у ту мрцину поскланяю женке своя яя, која се ту излегу, и тако црвићи чимъ изъ яета измиле одма и ране себи нађу. И у овой е малой бубици дакле само любавъ матерня, која е учи за децу свою старати се.

Тело у буба као и у други животиња састои се изъ три дела, главе груди и трбуа. На глави стое два повелика ока, а кадкадъ и суочице. Низъ њи стое на глави бркови илѣ пипци одъ различити видова, и стое вилице илѣ ждрела са субрчицама илѣ пипуљицама. У неки буба стои између груди и главе танакъ вратићъ као жица нека; а кодъ неки незна се за вратъ ништа, глава стои, са грудма сраштена, и само се едва едномъ пругомъ разазнае докле е глава и где почињу груди. Грудни се састое изъ три едно за друго сраштена као оклона илѣ панцира, и на грудма стое озго крила а оздо ноге. Бубе имаю увекъ шесть ногу, и ове се састое свака изъ бута, голени и стопе са њнимъ чланцима, прстима и на край овихъ стое илѣ длаке илѣ нокти. Озго на леђи има двоја крила; горни су тврде рожне люске, и стое као оклопъ озго, из-

подъ нови стое друга два веѣа крила две танке про-
видне кожице, пуно жила; ова крилца даду се разши-
рени и скупити пакъ подъ оне гореноменуѣ коре за-
вуѣи; кадъ бубе лете онда ихъ разпусете, а после за-
вуку.

Бубе легу яйца, и изъ њнии яйца изклюве се цр-
виѣи; кои по дуже време кадкадъ по две три године
дана подъ земљомъ живе илъ подъ коромъ дрва и у
старимъ трулимъ дрвима и ту непрестано ждери. По-
сле тога замотаю се у неке конце, и леже неко време
мирне као обамрте, докъ после чаура не пукне и изъ
нѣ буба измили, која е црвѣ пре била.

Млога деца ватаю бубе, и сбоду ихъ чиномъ пак
у кутияма чувию; алъ ако неѣе да питаю за име, да
знаю како се која зове. и што е најглавниѣ, ако неѣе
да разгледаю сваку ситницу на телу сваке повдине бу-
бице, да дознаю каквогъ е створа, и ако неѣе да па-
зе и вребаю, како која живи, шта ради, шта еде па
да дознаю елъ полезна илъ шкодљива, онда цело оно
скупляѣ илъ ватанѣ невреди ништа, него е још знак
немилоствивогъ срца и невалялогъ детета, ако ихъ са-
мо зато туче и убия, што му се то мили.

Занатъ е вѣранъ раиитель.

Малый Мирко, сынъ едногъ сиромашка, учио е
приљжно одъ пружа корне плести. Њга е Станов,
сынъ богатогъ њиногъ сусѣда, често съ радосѣу сма-
трао, како онъ ради, али не хтѣде самъ, ослањаюѣи
се на отчино благо, полезно што учити. Едномъ рекне
му Мирко, „Зашто ты Станов не учишь што? —“
„Кодъ толикогъ блага мога отца,“ одговори онъ „за-
што да се мучимъ, та све саме новце да едемъ, имао
бы за мога живота доста.“ — Едногъ дана, кадъ е
Мирко подобаръ снопъ, насъченогъ на морскомъ при-

брѣжю пружа, кући носіо, сретне онъ туда, изъ дугогъ времена проходаюћегъ се Станоя. „Кудъ ты намѣривашъ тако?“ запита га Мирко; и јоштъ му овај ни одговора недаде, алъ испадеше изъ нѣкогъ чбуна неколицина морскихъ разбойника, кои обоицу счепаю, у своју лађу увуку, и заробе ихъ. Брзо се отисну они са своимъ плѣномъ на море, но наскоро дигне се јака бура, која лађу далеко на страну одбацы, и о едну стѣну разбје. Сви се утопе, само се Божиимъ промисломъ ово двое дѣце, таласима на нѣко острово избачени спасу, кое е, као што су они наскоро видели, дивљацима настанѣно было.

Мирко покуша са своимъ знанѣмъ кодъ овыхъ благоволенѣ задобити; онъ насѣче часомъ пружа и почне малу едну корпицу плести. У часу се накупи око нѣга множина дивіяхъ людіи, жена и дѣце, кои нѣговъ посао любопитљиво сматраху. Кадъ корпа готова бы, поклони е онъ ономе, когъ е међу нѣима за старешину примѣтіо. Но садъ зажеле сви, и мали и велики, по едну такову корпу имати. Они поклоне Мирку своју колебу, која е у ладу плодоносныхъ воѣка была, и доносише му различногъ најлѣпшегъ воѣка за ело, само да имъ у миру свима корпе плете. Захтеваху доцніе и одъ Станоя, да и онъ плете, и кадъ виде, да онъ то не разуме, тукосе га пакъ можда бы га и убили, да ніе Мирко за нѣга молио. Но ипакъ е морао онъ на нѣихово захтеванѣ, своју скупоцѣну хальину Мирку дати, и овога просто одѣло обуѣи; нѣму служити, пружа му приправљати и на ноге доносити. Садъ текъ види Станое, да бы му вретніе было, да е ма шта учіо, него што се у велико свое благо уздао, одъ коегъ садъ никакве помоѣи нема; и да е садъ среѣнїи Мирко са своимъ знанѣмъ, него онъ са назови своимъ благомъ. —

Ко с' навикне у младости,
 Буди каквомъ занату;
 Тогъ ће овай хлѣбомъ ранит'
 Ма у коемъ пределу.

Лепый младићъ и смрдлива лешина.

У старо доба путоваше Анѣео Божій, — као што прича казуе, — съ еднимъ побожнымъ мужемъ преко пустинѣ. На путу наѣху они на мртво тѣло, кое е яко ударало. Пoboжный онай мужъ заклони рубцемъ (марамомъ) носъ. Анѣео га запыта: Зашто то чиниш? А онъ одговори: Зато, да се колко толико одъ смрада сачувамъ.

Поѣху далѣ и опазе нѣкогъ младића здрава, лѣпа, и богато обучена, кои на коню яхаше. Кадъ се овай нѣма приближи, Анѣео извади рубацъ па метне на носъ, и држаше све еднако, докъ онай коняникъ не прође. Онда онай човѣкъ што с' нѣме путоваше рече: Како е то, да ти садъ рубацъ на носу држишъ, а пре кад смо покрай онога смрада пролазили ниси то чинио, него си се јоштъ мени чудіо. Анѣео одговори: Ты си плотянь (путанъ, одъ мяса) па осеѣашъ само тѣлесный смрадъ, а мы духови осеѣамо смрадъ душевный. Тай красни младићъ што садъ мимо насъ прође, неваляо е, а неваляльство е веѣій смрадъ предъ Божіимъ Анѣелима, него што е найгорій смрадъ, кога вы осеѣате.

„Пѣть нечестивыхъ мерзость предъ Господемъ.“

Притче Сол. XV. 9.

Коя є найболя молитва?

Нѣкій духовный Отаць имаѣаше обичай ученике свое у притчама поучавати. Ёдно ютро рекне имъ : Чуйте, шта самъ ноѣасъ саняю ! Учини ми се као да смо сви у цркви на бдѣвию. Погледамъ на све стране, и видимъ да се сви люди побожно Богу моле, кадъ алъ опазимъ предъ Олтаромъ Анѣла, кои држаше у руци свитакъ и уписиваше молитве, приближимъ му се и погледав' на свитакъ видимъ да онъ нѣке молитве црнимъ, друге црвенимъ, а текъ погдѣкою златнымъ писменима билѣжи ! — Тко умѣ садъ погодити, шта тай санъ значи ?

Ученици нагаѣаху свакояко, алъ сасвимъ немогаше ни еданъ погодити, на кое духовный Отаць проговори : Кои се у цркви само рѣчма Богу моле а не и ердцемъ, тьма уписуе Анѣео молитве црнимъ писменима; молитве оныхъ кои ердцемъ осеѣаю а устма читаю Псалтирь и прописане молитве уписуе Анѣео црвенимъ словима; на послѣдку са златны слови уписую се предъ Богомъ молитве оныхъ людій, кои су тако побожношћу обузети, да нису кадри устма изказати, што имъ ердце осеѣа. — Садъ мислимъ да неѣе быти нужно далѣ доказивати, коя є молитва найболя.

Рудолфъ Хабсбургскій.

Грофъ Рудолфъ одъ Хабсбурга изиѣе еданпутъ са своимъ служителѣмъ у ловъ и ловіо є по ливади украй нѣке велике баре. Наеданпутъ чує онъ звонце, и угледа свештеника, кои є болестняку Свето Причешѣ носіо, и ѣака, што є са свѣтилникомъ и звонцетомъ предъ нѣимъ ишао. Рудолфъ се сиѣе с' коня, падне на колѣна и помоли се Богу. Свештеникъ до-

ше до баре и почне свлачити обућу. Рудолфъ присту-
пи му ближе и запыта, зашто то чини. Свештеникъ
одговори: Тамо у ономъ сеоцу преко баре има еданъ,
болестникъ, кои е на самртномъ већъ часу, и зато
самъ науміо ову бару прегазити, да што пре тамо до-
ђемъ не былъ га жива затекао. На то побожный Грофъ
рекне: Слуго Божій, ево ти мога коня, узяши на нѣга,
пакъ иди те причести болестника! — Свештеникъ
прими понуду и одезди тай часъ болестнику. Пошто
дужность свою сврши и натрагъ се врати, хтеде коня
Рудолфу предати и захвалити му на любви, али Грофъ
одговори: „Я нисамъ достоянъ, да одсадъ яшемъ онога
коня, на коме е Света Тайна ношена,“ и е' тымъ рѣчма
преда коня свештенику.

Прође деветъ година и Рудолфъ већъ бѣше
заборавіо за тай случай. Али после деветъ година бу-
де онъ избранъ за цара Нѣмачкогъ. И кадъ су га цар-
скимъ вѣнцемъ увѣнчали, изиђе предъ нѣга онай истый
свештеникъ, коме е онъ коня дао быо, поздрави га и
рекне: Свѣтла круно, нашъ милый царе, ето како те
е Богъ наградио за услугу, кою си му пре деветъ го-
дина на оной ливади учиніо!

Сиротче.

Себи остављенъ и сваке помоћи лишень, у осмой
своіой годиницы, блудіо е нѣкій дѣчаць по свету. Не-
милостива смртъ отргла му е прерано и отца и ма-
торъ, а нѣга е принудила препитаніе свое у милости-
ньи подашльивыхъ руку и милостивыхъ сердца тра-
жити.

Едногъ дана, кадъ е по обичаю изъ вуће у ку-
ћу тумараюћи, милостиню, коя му е пружана, съ бла-
годарносћу пріимао, куцне онъ у врата побожногъ нѣ-
когъ домаћина, кой е у тай паръ породицы своіой

свето писмо читаюћи, башъ ове рѣчи преблагогъ нашегъ Спасителя говорио: „Кой се едногъ одъ овыхъ малыхъ у мое име прими, мене си приміо.“ — Онъ стане, погледи у жену и рекне: „Чуешъ ли, жено! ове рѣчи?“ „Чуемъ,“ одговори ова побуђена, „и мы ће мо тако учинити, као што намъ Божественый испу-питель нашъ налаже.“ — Они узову дѣчака љнутра, наране га, преобуку, сматраху га одъ тога часа као свое собствено дѣте, и воспитаваху га са своима за-одно.

Юштъ е живъ Богъ.

Честанъ нѣкій грађанинъ пострада, збогъ раз-ныхъ несрећныхъ случаева, и умали свое иманѣ зна-тно. Онъ е пре срећно и задовољно живіо, и зато е садъ несрећу своју у толико теже сносио, у колико е манѣ надежде имао, да ће свое станѣ поправити моћи.

Нѣгова супруга, која е сву надежду само! на Бо-га полагала, трудила се, опаминяюћи га на благодетъ, милостъ и промисао Божій, да га утѣши и развесели, но бадава. Напоследку смисли она друго средство, ко-имъ ће срдце нѣгово плѣнити, и у надежди на Бога укрѣпити га.

Едногъ дана покаже се она одвећъ снуждена и жалостива; мужъ нѣнъ, кой е такову нигда виђао ніе, питаше е за узрокъ нѣне смутнѣ, но она е само уз-дисала и ћутала. Бутанѣмъ овимъ іоштъ выше ус-трашенъ мужъ, пріоне и већма, да причину нѣне ту-ге дозна. Кадгодъ одговори му она са тронутымъ гла-сомъ, и каже, како е она санила, да е преблагій Ство-ритель свѣта умрео, и да су га свети нѣгови аѣтели саранили. — Одъ многогъ времена ніе овај насмејо се, аљ се садъ неможе уздржати, да се не насмеє. „Како бы се ты,“ рече іој „и о таквомъ сну у бри-

втрудились могла! — Та заръ ты незнашъ, да е Богъ вѣчанъ и безсмртанъ?“ — „Како,“ запита ова „заръ е Богъ вѣчанъ и безсмртанъ?“ „Да како,“ одговори мужъ „ко бы се о томъ посумняо?“ — „Е дакле,“ продужи садъ жена: „кадъ е то тако, зашто се небы и ты на промисао онога, кои срца наша испитуе, и светомъ насъ своіомъ десницомъ руководи, ослоно? — Не буди дакле ни ты тако малодушанъ, нити тужи прекомѣрно, кадъ знашъ, да е Богъ нашъ живъ, и да намъ іоштъ може и хоће помоћи. — На ове рѣчи дође човѣкъ къ себи, умири се, почне опетъ трудолюбиво радити и положи сву свою надежду на Бога. Божій благословъ не изостане, а съ нѣмъ поврати му се и домаћа нѣгова среѣа.

Два пустиньика.

Хотеѣи землю у своіой башти поправити копаше два пустиньика, изванъ свое заграде, добре земль, и вукоше е у свой вртъ, не имаюѣи подвоза, осеби. Млађій, одъ ова два по Хрісту брата, быяше збогъ велике жеге и досадныхъ мува тако зловолянъ, да е, трпаюѣи у свою вреѣу землю, непрестано гуѣао, и на судбу свою викао. „Ала брате!“ рече му едномъ старіи, „помоли се Богу, да ти стрпленъ поклони.“ — „Та я самъ му се веѣ доста путій молю,“ одговори онай, „ал' ми нѣгова милость ништа не помаже!“ Старіи копаше ѣутаюѣи и далъ, докъ нѣ и опетъ свою вреѣу напунио, пакъ онда рече млађему: „Помози ми ову вреѣу на раме диѣи!“ Овай се прихвати и подигне му е, одъ острагъ, са удвоенымъ силама; но старіи е привуче одвеѣкъ напредъ, и упусти е на землю. „Шта ѣе то реѣи!“ повиче садъ млађій; „Моя ти помоѣтъ тако ни одкое ползе неможе быти, кадъ е ты хотимице уништавашъ!“ — „Видишъ,“ рече му садъ

старій, „тако е и са помоћу Божиом. Бог е готов свагда нам помоћи, али кад мы нѣговой милости не садѣйствуемо, већ іой се противимо, или е злоупотребљавамо, онда нам, дабогме, милость нѣгова неможе одъ помоћи быти.“

Простирачъ.

„Синко!“ говораше бѣданъ и болестанъ старацъ свомъ сыну, одъ когъ е мѣсто сыновнѣ неге, само грдню и неовку, дуго времена подносити морао, „я видимъ да се поредъ мене и вы много мучите, и да самъ вамъ само на теготи; већъ однеси ме у грађанску болницу, да се баремъ вы, кадъ ме е милостивый Богъ тако одарио, самномъ заедно не патите.“ — Бѣдный старина чиніо е то изъ велике неволѣ, надаюћи се, да ће тамо баремъ мирнѣ и безъ пребацываня, последнѣ дане трудногъ свогъ живота преживити. Не благодарный сынъ едва дочека то, и іоштъ сунце ни село нѣе, али се воля старчева већъ испунила. Но ни овдѣ не нађе старацъ све као што е мислю, зато онъ поручи онъ по нѣкомъ времену свомъ сыну, и замоли га, да му последню услугу баремъ учини, и едно два простирача пошлѣ, да небы на голой слами лежати морао. Овай избере два найлошія, и заповеди свомъ десетогодишнѣмъ сынчићу, да ихъ старомъ блесану у болницу однесе. Но како се зачуди кадъ примѣти, да е овай малый, еданъ одъ оныхъ простирача у едномъ углу куйне прикріо, и само еданъ дѣду свомъ однео. — „Зашто си ты то чиніо?“ запита га отацъ, кадъ се кући вратио. „Стараюћи се за будућность, Отацъ!“ одговори овай, ладнокрвно и съ незадовольствомъ, „да имамъ и за васъ еданъ, кадъ васъ кадгодъ у болницу однесемъ.“

Каввом мѣром мѣрите, таквом ће вамъ се вратити. ←